98534 - Telefon yükleme kartlarını stoklamak, ihtikar/tekelcilik sayılır mı?

Soru

Telefon yükleme kartlarını stok yaparak ilerde fiyatı yükseldikten sonra satmak, ihtikar sayılır mı?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Alimler, hangi tür ürünlerde stok yapıldığı takdirde ihtikar/tekelcilik sayıldığı konusunda farklı görüşler bildirmiştir. Bazı alimler, sadece temel gıdada stok yapıldığı takdirde ihtikar görürken diğer alimler ise insanların ihtiyaç duydukları her hangi bir şeyi stoklanmasını ihtikar sayılmıştır. Maliki ve Hanbeli bu görüştedirler. Ayrıca bu görüş hadislerin zahirine göre muvafıktır.

Şevkani Rahimehullah, Neylulevtar 5/262'de şöyle dedmiştir:

"Hadislerin zahirine göre haram olan stokçuluk konusunda insan veya hayvanın yiyeceğinde olması veya başka ihtiyaç konusunda olması arasında fark yoktur. Bazı rivayetlerde yiyecek olarak anılması diğer kalan rivayetleri tahsis etmesine yönelik değerlendirilmesi geçerli değildir.

El Ramli el Şafii (Esna el Metalib 2/39) şöyle dedi: Stokçuluk genellikle yiyecek ve giyecekte olduğu gibi her ihtiyaç duyulan şeylerde olabilir.

Şüphesiz ihtikar/stokçuluğun yasaklanmasının hikmeti, insanların zarar görmemesidir. Daimi Fetva Kurulu (13/184) şöyle demiştir: İnsanların ihtiyaç duydukları bir şeyi stoklamak caiz değildir. Buna ihtikar denilir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Ancak günahkar olan kimse ihtikar yapar" (Ahmed, Muslim, Ebu Davud, Nesai, İbn Mace) çünkü stokçuluk Müslümanlara zarar vermektedir.

Şayet stok yapılan ürün, insanların ihtiyaç duydukları bir husus değilse veya ihtiyaç duyulduğunda bu ürünler piyasaya çıkarılır ve insanların ihtiyaçları gideriliyorsa bunda sakınca yoktur. Daha

detaylı bilgi için (85195) nolu sorunun cevabına bakınız.

Bunun üzerine şayet telefon yükleme kartları stoklamak, insanlara bir zararı yoksa ve elinizdeki kartlar dışında alternatifleri varsa bu durumda bunları stoklamakta sakınca yoktur. Ve bu durum yasaklanan ihtikara girmez. Ancak onları satmamak insanlara zarar verir ve alternatifi olmadığı için onları zor duruma sokuyorsa ve normal ücretinden daha fazla ücret ödemek zorunda kalıyorlarsa; haram olan ihtikar sayılır.

En iyisini Allah bilir.